DOI : 10.31357/fhssmst.2016.00694

සේවා කාර්යක්ෂමතාව කෙරෙහි පොලිස් හදිසි ඇමතුම් සේවයෙහි (119) උපයෝගිතාව පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

(මාතලේ පොලිස් කොට්ඨාසය ඇසුරෙන්)

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
08 APR 2016
පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යයන පීඨය

සජීව චන්දන මැදවත්ත

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පරීක්ෂණය සඳහා අපරාධ විද්‍යාව සහ අපරාධ යුක්තිය විෂය යටතේ ඉදිරිපත් කෙරෙන නිබන්ධයයි.

අපේක්ෂකයාගේ ප්‍රකාශය

අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාවේ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ඩබ්.එම් ධනපාල මහතාගේ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය උදයකුමාර අමරසිංහ මහතාගේ උපදේශකත්වය යටතේ සම්පාදනය කරනු ලැබූවකි. මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධයේ අන්තර්ගත කිසිදු කොටසක් වෙනත් විශ්වවිද්‍යාලයක හෝ උසස් අධ්‍යයාපන ආයතනයක උපාධි පාඨමාලාවක හෝ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද්දක් නොවන බව සහතික කරමි.

2016.04.08.

සජීව චන්ද්‍රන මැදවත්ත

දිනය

උපදේශක වරුන්ගේ සහතිකය

අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාවේ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා සජීව චන්දන මැදවත්ත විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය අපගේ උපදේශකත්වය යටතේ සම්පාදනය කරනු ලැබුවකි. ශාස්ත්‍රපති උපාධි පරීක්ෂණයේ ඇගයීම් කටයුතු සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු මට්ටමක පවත්නා මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධයට අදාළව 2015.10.01 දින පවත්වන ලද වාචික පරීක්ෂණයේදි පරීක්ෂකවරුන් විසින් ඉදිරිපත් කල සංශෝධන නියමිත පරිදි සකස් කොට ඇතුලත් කර ඇති බව වැඩි දුරටත් සහතික කරමු.

2016/4/08

ධනපාල විජේසිංහ

ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය

2016/04/08

උදයකුමාර අමරසිංහ

ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය

ස්තුතිය

1. පේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ මහාචාර්ය දයා අමරසේකර මහතාට.

2. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ධනපාල විජේසිංහ මහතාට.

3. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය උදයකුමාර අමරසිංහ මහතාට.

4. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ආචාර්ය ප්‍රනීත් අභයසුන්දර මහතාට.

5. රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ආචාර්ය පූජ්‍ය ඔලගන්වත්තේ චන්දසිරි ස්වාමීන් වහන්සේට.

6. රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ පූජ්‍ය ඕපල්ගල වජිර ස්වාමීන් වහන්සේට.

7. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ සියළුම මහාචාර්ය වරුන්, ආචාර්ය වරුන්, ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය වරුන් සහ නිබන්දක තාරකා ආනන්ද මෙනවියට.

8. මෙම පර්යේෂණය සඳහා සුවිශේෂි සහයක් ලබා දුන් කවිඳු රොඩ්‍රිගෝ මහතාට.

9. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ තීරණ විද්‍යා අධ්‍යනාංශයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය වරුන් වන එල්.එච්.ටී.ඩී. ද එස්. වික්‍රමසූරිය, අමිල වික්‍රමසේකර සහ මනෝජ් රොඩ්‍රිගෝ මහතුන්හට.

10. කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෂ්ඨ කථිකාචාර්ය සුධීර ජයවීර මහතාට.

11. ප්‍රියංකර, ප්‍රදීප්, රවී සහ රණසිංහ ඇතුළු විවිධාකාරයෙන් සහය ලබාදුන් සියළුම පොලිස් නිළධාරීන්ට.

12. 119 මූලස්ථානය හා ඇපලෝ 12 මධ්‍යාස්ථාන නිළධාරීන්ට.

13. මාතලේ කොට්ඨාසයේ පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරුන්ට.

14. සියලුම දත්ත දායකයන්ට.

පටුන

1	**පළමු වන පරිච්ඡේදය : හැඳින්වීම සහ පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය**	01 - 39
1.1.	හැඳින්වීම	01 - 06
1.2.	පර්යේෂණ ගැටළුව	06 - 07
1.3.	පර්යේෂණයේ අරමුණු	08
1.4.	පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය	08
1.4.1.	අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය	08 - 23
1.4.2.	මූලාශ්‍ර භාවිතය	23 - 24
	ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ර	
	ද්විතීයික මූලාශ්‍ර	
1.4.3.	නියැදිකරණය හා දත්ත රැස් කිරීම	25 - 32
	විධිමත් හා අවිධිමත් සම්මුඛ සාකච්ඡා	
	ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලිය	
1.4.4.	දත්ත විශ්ලේෂණය	33
1.5.	පර්යේෂණයේ සීමා හා ගැටළු	34 - 36
1.5.1.	පර්යේෂණයේ සීමා	34 - 35
1.5.2.	ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයේ දී මුහුණ දුන් ගැටළු	35 - 36
1.6.	පරිච්ඡේදකරණය	36 - 39
2	**දෙවන පරිච්ඡේදය : සංකල්ප හා සිද්ධාන්ත**	40 - 59
2.1.	හැඳින්වීම	40
2.2.	අර්ථ නිරූපණ ආශ්‍රයෙන් අපරාධයක් යනු කුමක්දැයි හඳුනා ගැනීම	41 - 42
2.3.	පොලීසිය හා එහි කාර්යභාරය පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණ	42 - 51

2.4. සාම්ප්‍රදායික හා ප්‍රජා පාදක පොලිස් ආකෘතීන් හඳුනා ගැනීම 52 - 58

2.5. හදිසි ඇමතුම් සේවාවන් පිළිබඳ සංකල්ප හඳුනා ගැනීම 58 - 59

3 **තුන්වන පරිච්ඡේදය : පොලිස් සේවයේ ඓතිහාසික වර්ධනය හා විකාශනය** 60- 121

3.1. පොලිස් සේවයේ ආරම්භය හා විකාශනය 60 - 82

3.2. පොලිස් කාර්යභාරයේ වර්ධනය 82 - 87

3.3. පෞද්ගලික පොලිස් සේවාවන් ආරම්භ වීම 87 - 90

3.4. නූතන පොලිස් සේවාව සහ මෙට්‍රොපොලිටන් පොලිස් පනත 90 - 95

3.5. මහජනයා පොලීසිය වෙත තොරතුරු ලබාදීමේ ආරම්භය 95 - 96

3.6. පොලිස් හදිසි ඇමතුම් සේවාව ආරම්භය 96- 101

3.7. ශ්‍රී ලංකා පොලිස් සේවයේ ආරම්භය හා විකාශනය 101-109

3.8. ශ්‍රී ලංකා පොලිස් හදිසි ඇමතුම් සේවාවේ ආරම්භය 110-121

4 **හතරවන පරිච්ඡේදය : දත්ත විශ්ලේෂණය** 122-181

5 **පස්වන පරිච්ඡේදය : නිගමන හා යෝජනා** 182-198

5.1. පර්යේෂණ නිගමන 182-192

5.2. පර්යේෂණයේ යෝජනා 193-198

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය 199-201

ප්‍රශ්නාවලිය 202-204

වගු හා ප්‍රස්ථාර සූචිය

රූප සටහන් / සිතියම් / වගු සහ ප්‍රස්ථාර අංක	විස්තරය	පිටු අංක
වගු අංක 1:1.	ශ්‍රී ලංකාවේ පොලිස් බල ප්‍රදේශ 438 ආවරණය වන පරිදි ඇපලෝ මධ්‍යස්ථාන හරහා 119 සේවා ජාලය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය.	09 - 10
රූප සටහන 1:1.	119 වෙත ලැබෙන දුරකථන ඇමතුමක් පොලිස් ස්ථානයක් වෙත යොමුවන ආකාරය.	12
වගු අංක 1:2.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 හි වර්ගීකරණය, ශ්‍රේණිය, ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන, භූමි ප්‍රමාණය, සහ 2012 හි මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය.	16
වගු අංක 1:3.	තෝරාගත් පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 හි ස්ථාන වර්ගීකරණය, ශ්‍රේණිය, ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන, භූමි ප්‍රමාණය, සහ 2012 වසරේ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය.	17
සිතියම් අංක 1:2.	ගලේවෙල පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	18
සිතියම් අංක 1:3.	රත්තොට පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	18
සිතියම් අංක 1:4.	මාතලේ පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	18
සිතියම් අංක 1:5.	සීගිරිය පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	18
සිතියම් අංක 1:6.	විල්ගමුව පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	19
සිතියම් අංක 1:7.	මහවෙල පොලිස් බල ප්‍රදේශය.	19
වගු අංක 1:4.	2012 ජනවාරි සිට ජූනි දක්වා මාතලේ කොට්ඨාසයේ	21

	පොලිස් ස්ථාන 10 වෙත ලැබී ඇති 119 ඇමතුම් සංඛ්‍යාව.	
වගු අංක 1:5.	2012 ජනවාරි මාසය තුළ ලද 119 ඇමතුම් වර්ගීකරණය.	22
වගු අංක 1:6.	සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා සහභාගී වූ මහජන නියැදිය.	25
වගු අංක 1:8.	පොලිස් නිලධාරීන්ගේ නියැදියෙන් දත්ත රැස් කළ ආකාරය.	30
ප්‍රස්ථාර අංක 3:1.	ඇමෙරිකානු අපරාධ යුක්ති ක්‍රමය තුළ වියදම් අනුපාතය.	70
වගු අංක 3:1.	වර්ෂ 1898 සිට 1904 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ථාගත බල අපරාධ.	107
ප්‍රස්ථාර අංක 3:2.	2004 වර්ෂයේ සිට 2012 දක්වා 119 සේවාවට වාර්ෂිකව ලැබී ඇති ඇමතුම් සංඛ්‍යාව.	112
වගු අංක 3:2.	2012 වර්ෂයේ තෝරා ගත් දින 05 ක් තුළ 119 සේවාව වෙත ලැබී ඇති ඇමතුම් සංඛ්‍යාව	113
වගු අංක 3:3.	ඇපලෝ මධ්‍යස්ථාන වෙත පණිවුඩ බෙදී යාම - 2012 ජනවාරි.	114
වගු අංක 4:1.	නිශ්චිත ආකෘති පත්‍ර උපයෝගී කර ගනිමින් සම්මුඛ සාකච්ඡා මඟින් දත්ත රැස් කළ පැමිණිලි කරුවන් සහ ප්‍රදේශවාසීන්ගේ නියැදිය.	122
වගු අංක 4:2.	පොලිස් නිලධාරීන්ගේ නියැදිය සහ දත්ත රැස් කිරීම සඳහා භාවිත කළ ක්‍රමවේදය.	124
වගු අංක 4:3.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ, අනුව ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන, භූමි ප්‍රමාණය සහ ලැබී ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව.	125
ප්‍රස්ථාර අංක 4:1.	තෝරාගත් පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 හි ජන ඝණත්වය.	128
වගු අංක 4:4.	විවිධ පොලිස් බල ප්‍රදේශයන්ගෙන් 119 සේවාව වෙත වාර්තා වූ ඇමතුම් ප්‍රමාණය.	139
ප්‍රස්ථාර අංක 4:2.	පොලිස් බල ප්‍රදේශයන්හි ජන ඝණත්වයට සාපේක්ෂව ලද ඇමතුම් ප්‍රමාණය.	130

වගු අංක 4:5.	පොලිස් ස්ථාන 06 න් දිවා සහ රාත්‍රී ලැබී ඇති ඇමතුම් ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	131
ප්‍රස්ථාර අංක 4:3.	පොලිස් ස්ථාන 06 වෙත ලැබී ඇති ඇමතුම් ප්‍රමාණය දිවා සහ රාත්‍රි ලෙස.	132
වගු අංක 4:6.	පළමු තොරතුරෙහි සත්‍යතාව තහවුරු වීම හෝ නොවීම.	133
ප්‍රස්ථාර අංක 4:4.	පළමු තොරතුර සත්‍ය බව හෝ අසත්‍ය බව තහවුරු විම ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	135
වගු අංක 4:7.	තහවුරු කරගත් ඇමතුම් වලට අදාළ සිද්ධින්හි සත්‍යතාව හෝ අසත්‍යතාව.	136
ප්‍රස්ථාර අංක 4:5.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ අනුව තහවුරු කරගත් ඇමතුම සත්‍ය හෝ අසත්‍ය සිදුවීමක් වීම.	137
වගු අංක 4:8.	119 නිලධාරීන් සිද්ධිය වූ ස්ථානයට වාර්තා කරන විට සිදු වෙමින් පැවති හෝ අවසන්ව තිබූ සිදුවීම් සංඛ්‍යාව.	138
ප්‍රස්තාර අංක 4:6.	119 නිලධාරීන් වාර්තා කිරීමේ දී සිදු වෙමින් පැවති හෝ අවසන්ව තිබූ සිදුවීම් ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	140
වගු අංක 4:9.	සත්‍ය බවට තහවුරු වූ පැමිණිලි අනුව සැකකරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීමේ ප්‍රමාණයන්.	141
ප්‍රස්ථාර අංක 4:7.	පොලිස් බල ප්‍රදේශයන් අනුව සැකකරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීමේ ප්‍රතිශතයන්.	142
වගු අංක 4:10.	119 සේවාව වෙත ලද ඇමතුම් අතරින් පැමිණිල්ලක් ලෙස සටහන් කරන ලද ප්‍රමාණයන්.	143
ප්‍රස්ථාර අංක 4:8.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ අනුව ලැබී ඇති ඇමතුම් පැමිණිල්ලක් ලෙස සටහන් කිරීමේ ප්‍රතිශතයන්.	145
වගු අංක 4:11.	ලද ඇමතුම් වලින් අවවාද ලබාදීම, සමථ මණ්ඩලයට හෝ අධිකරණයට යොමු කිරීමට පියවර ගැනීම.	146
ප්‍රස්ථාර අංක 4:9.	119 සේවාව වෙත ලද ඇමතුම් සඳහා පොලිස් බල ප්‍රදේශ	147

	අනුව ගෙන ඇති පියවර ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	
වගු අංක 4:12.	119 සේවාවට ලැබෙන පැමිණිලි වර්ගීකරණය. (ශරීරයට, දේපලට හෝ පොදු සමාජ පර්යායට විරුද්ධව)	148
ප්‍රස්ථාර අංක 4:10.	2012 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ශරීරයට එරෙහි හා දේපළට එරෙහි අපරාධ වාර්තාව ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	149
ප්‍රස්ථාර අංක 4:11.	ලැබෙන පැමිණිලි ශරීරයට එරෙහි, දේපලට එරෙහි හෝ සමාජයට එරෙහි වර්ගීකරණයට අනුව ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	150
වගු අංක 4:13.	2012.01.01 දින සිට 2012.06.30 දක්වා 119 සේවාව වෙත ලද පැමිණිලි විමර්ශනය සඳහා යොමු කර ඇති අංශයන්.	151
ප්‍රස්ථාර අංක 4:12.	2012.01.01 දින සිට 2012.06.30 දක්වා ඇමතුම් විමර්ශනය සඳහා යොමු කර ඇති අංශයන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	152
ප්‍රස්ථාර අංක 4:13.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 න් ලද පැමිණිලි යොමු කර ඇති අංශයන්ගේ සමස්ත ප්‍රතිශතය.	154
ප්‍රස්ථාර අංක 4:14.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 න් අපරාධ විමර්ශන අංශයට ලද පැමිණිලි වර්ගීකරණය.	155
ප්‍රස්ථාර අංක 4:15.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 න් දූෂණ මර්ධන අංශයට ලද පැමිණිලි වර්ගීකරණය.	156
ප්‍රස්ථාර අංක 4:16.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 න් විවිධ පැමිණිලි අංශයට ලද පැමිණිලි වර්ගීකරණය.	156
ප්‍රස්ථාර අංක 4:17.	පොලිස් බල ප්‍රදේශ 06 න් රථවාහන අංශයට ලද පැමිණිලි වර්ගීකරණය.	157
වගු අංක 4:14.	119 ඇමතුම සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ගත වී ඇති කාලය.	158
ප්‍රස්ථාර අංක 4:18.	වාර්තා වූ ඇමතුම් සඳහා 119 නිලධාරීන් අදාළ ස්ථානයට වාර්තා කළ කාල සීමාවන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස.	159
වගු අංක 4:15.	සිංගප්පූරු පොලිස් සේවයේ දිව්රුම.	161

ප්‍රස්ථාර අංක 4:19.	ඇමතුම් ලබා දී ඇති නියැදියේ ස්ත්‍රී පුරුෂ නියෝජනය.	162
ප්‍රස්ථාර අංක 4:20.	දත්ත දායකයින්ගේ නියැදිය වෘත්තීය අනුව .	163
ප්‍රස්ථාර අංක 4:21.	තොරතුරු ලබා දෙන්නන්ගේ නීතිය පිළිබඳ දැනුවත් බව.	164
ප්‍රස්ථාර අංක 4:22.	තමා අවට සිදුවන අපරාධ හෝ හදිසි තත්වයන් පිළිබඳ දැනුම.	165
ප්‍රස්ථාර අංක 4:23.	ඇමතුම් ලබා දෙන්නන් හදිසි අවස්ථාවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති සිද්ධීන්.	166
ප්‍රස්ථාර අංක 4:24.	හදිසි අවශ්‍යතාවකදී සහාය ලබා ගත හැකි සේවාවන් පිළිබඳව දත්ත දායකයින්ගේ දැනුවත් බව.	167
ප්‍රස්ථාර අංක 4:25.	හදිසි ඇමතුම් දුරකථන අංක පිළිබඳ මහජන දැනුවත්භාවය.	168
ප්‍රස්ථාර අංක 4:26.	සිද්ධීන් සම්බන්ධව සෘජු අත්දැකීම් ඇති දත්ත දායකයන් හදිසි අවශ්‍යතාව හා සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරය.	169
ප්‍රස්ථාර අංක 4:27.	සෘජු අත්දැකීමක් නොවන අවස්ථාවන්හි දී හදිසි සිදුවීම පිළිබඳ දැනුවත් වී ඇති ආකාරය.	170
ප්‍රස්ථාර අංක 4:28.	තමා වෙත අත්දැකීම් ඇති දත්ත දායකයින් හදිසි අවස්ථාවක් ලෙස මුහුණ දී ඇති සිද්ධීන්.	171
ප්‍රස්ථාර අංක 4:29.	හදිසි අවස්ථාවකදී දත්ත දායකයින් ඇමතුම් ලබා ගෙන ඇති හදිසි සේවාවන්.	172
ප්‍රස්ථාර අංක 4.30.	ඇමතුම් ලබා ගැනීමට උත්සහ කර ඇති වාර ගණන.	174
ප්‍රස්ථාර අංක 4:31.	ඇමතුමක් සඳහා ගත් පියවර ග්‍රාහකයාට දැනුම් දී ඇති අවස්ථා ගණන.	175
ප්‍රස්ථාර අංක 4:32.	119 වෙත ඇමතුමක් සඳහා යම් මුදලක් අය වන්නේ දැයි යන්න පිළිබඳව දත්ත දායකයන්ගේ දැනුවත්භාවය.	176
වගු අංක 4:16.	119 සේවා යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ සමාජ දැනුවත්භාවය.	177
ප්‍රස්ථාර අංක 4:33.	119 සේවාවේ කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ මහජන ආකල්පය.	178

ප්‍රස්ථාර අංක 4.34.	ලබා දෙනු ලබන තොරතුරු වල රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා වීම පිළිබඳ මහජන මතය.	179
ප්‍රස්ථාර අංක 4:35.	තාරතුරක් දැනුම් දීම හේතුවෙන්ඇමතුම්කරුවන් තර්ජනයකට හෝ ගැටළුවකට මුහුණ දුන්නේද යන්න.	180
ප්‍රස්ථාර අංක 4:36.	119 සේවයට අදාළ නොවන ඇමතුමක් ලබා දුන් විට ඒ සඳහා යහපත් ප්‍රතිචාරයක් ලැබුණේදැයි විමසා බැලීම.	181

පළමු වන පරිච්ඡේදය

1:0. හැඳින්වීම සහ පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

1:1. හැඳින්වීම

පුද්ගල සමූහයක එකතුවෙන් ගොඩ නැගෙන මානව සමාජයක සාමාජිකයින් අතර විවිධාකාරයේ අන්තර් සම්බන්ධතාවන් ගොඩනැගීම සාමාන්‍ය මිනිස් ස්වභාවය වන අතර, එම සබඳතාවන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන් විසින් විවිධ චර්යා රටාවන් පෙන්නුම් කරනු ලබයි. මෙලෙස අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ දී ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් සෑම සමාජයක් විසින් ම ගොඩනගාගත් පොදු එකඟතාවන් රාශියක් තිබේ. සිරිත්-විරිත්, සම්ප්‍රදායයන්, චාරිත්‍ර-වාරිත්‍ර හා නීති-රීති එම එකඟතාවන් අතරින් ප්‍රධාන ස්ථානයක් ගනී. මෙම එකඟතාවන් වඩාත් ප්‍රචලිත අතර, එමඟින් සමාජයේ පැවැත්ම තහවුරු වන ආකාරයෙන් ක්‍රියා කිරීමට හා හැසිරීමට සමාජයක සාමාජිකයින් යොමු කරනු ලැබේ.

එහෙත් සමාජයේ ඇතැම් සාමාජිකයින් විසින් සමාජීය පොදු පැවැත්ම තහවුරු කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් ගොඩනගා ඇති සිරිත්-විරිත්, සම්ප්‍රදායන් හා නීති-රීති නොසළකා හරිමින් කටයුතු කරනු ලබයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාජය තුළ අනුදත් හැසිරීම් රටාවනට පටහැනි අපරාධ හා නීති විරෝධී ක්‍රියාවන් හට ගනී. ඕනෑම සංස්කෘතියක හෝ සමාජ ක්‍රමයක තිරසාර පැවැත්ම සඳහා මූලික මිනිස් අවශ්‍යතා තරමටම ඉටු විය යුතු පූර්ව අවශ්‍යතාවන් රාශියක් පවතී. සාමකාමී සමාජ පරිසරයක් පවත්වාගෙන යාම මෙකී අවශ්‍යතා අතර ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනී. සමාජ හර පද්ධතීන්ගෙන් සැදුම්ලත් ජන සමාජයක අනුදත් හැසිරීම් රටාවට එරෙහි වන ක්‍රියාකාරකම් ''සමාජ විරෝධී ක්‍රියා'' ලෙස හඳුන්වයි. මෙම ක්‍රියා සමාජීය ධර්මතා හා පුරුෂාර්ථ සමඟ නිරන්තරයෙන්ම ගැටෙන බැවින්, එවැනි සමාජ නිරායාසයෙන්ම අනාරක්ෂිත භාවයට පත් වේ.

එබැවින් මෙකී අපගාමී චර්යාවන් පාලනය කිරීම සඳහා ඒ ඒ සමාජ ක්‍රම තුළින්ම විවිධ සාම්ප්‍රදායික පාලන ක්‍රමවේදයන් බිහිවී ඇති අතර, ඒවා අවිධිමත් සමාජ පාලන කාරක (Informal social control organs) ලෙස සමාජ විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රයන් තුළ හඳුනා ගැනේ. ප්‍රාථමික හා සරල සමාජ වල පැවැති සමාජ විරෝධී ක්‍රියා පාලනයට එවැනි

අවිධිමත් සමාජ පාලන කාරක බොහෝ දුරකට ඉවහල්ව තිබුණද, සමාජ වෙනස් වීමත් සමඟම පසු කාලීනව විධිමත් සමාජ පාලන ක්‍රමෝපායන් (Formal social control methods) ආරම්භව ඇත. ඒ අනුව අපරාධ හා සමාජ විරෝධි ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහාත්, එවැනි ක්‍රියා පාලනය සඳහාත් විධිමත්ව ස්ථාපිත කරන ලද විවිධ ආයතන හා ක්‍රියා මාර්ග ගණනාවක් කලින් කලට බිහිවන ලදී. ව්‍යවස්ථාපිත නීතිය පදනම් කර ගෙන ක්‍රියා කිරීම උදෙසා පිහිටුවා ඇති විධිමත් සමාජ පාලන කාරක (Formal social control organs) අතර පොලීසිය, අධිකරණය හා බන්ධනාගාරය ප්‍රධාන ස්ථානයක් ගනී. විධිමත් සමාජ පාලනයක් උදෙසා රටක ව්‍යවස්ථාපිත නීති පද්ධතිය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ඉහත ආයතන අතරින් වඩාත් ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ මූලික වගකීම පැවරී ඇත්තේ පොලීසිය නම් සංවිධානයටයි. එයට ප්‍රධාන හේතුව වනුයේ නීතිය හා සාමය ස්ථාපිත කරමින් විධිමත් ලෙස සමාජ සුරක්ෂිත භාවය තහවුරු කිරීම ප්‍රමුඛතම පොලිස් රාජකාරිය බවට පත්ව තිබීමයි.

සමාරම්භක අවධියේ පටු හෝ විශේෂිත සමාජ පන්තියක අරමුණු ඉටුකිරීම සඳහා සීමා වූ පොලිස් රාජකාරී පසු කාලීනව විවිධ ස්වරූපයෙන් සමාජගත වන්නට විය. ඒ අනුව වර්තමානයේ වඩාත් ප්‍රබලතම විධිමත් සමාජ පාලන කාරකය ලෙස පොලිස් සේවයට අතිමහත් රාජකාරි ප්‍රමාණයක් පැවරී ඇත. ඒ අනුව රටක් තුළ හෝ රාජ්‍යයන් අතර සාමකාමී සමාජ පරිසරයක් පවත්වාගෙන යාමේ දී එහි ප්‍රාථමික කාර්යභාරයන් සියල්ලම පාහේ පොලීසිය නම් සංවිධානය වෙත පැවරේ. ඒ අනුව නීතිය ක්‍රියාත්මක කරමින් අපරාධ පාලනය හා නිවාරණය තුළින් සමාජ පර්යාය සුරක්ෂිත කොට, මනා සමාජ පාලනයක් ස්ථාපිත කිරීම නූතන පොලිස් සේවාව වෙත පැවරෙන ප්‍රධාන වගකීමක් වේ. මෙම වගකීම නිසි පරිදි ඉටු කිරීම සඳහා මහජනතාවට අවශ්‍ය වන සේවාවන් ඉතා කඩිනමින් සැපයීම සහ අපරාධ හා සමාජ විරෝධී ක්‍රියා පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගත හැකි ඇති ප්‍රවේශයන් හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි ලොව බොහෝ පොලිස් සේවාවන්හි අවධානය යොමුව තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පොලිස් සේවාව ද මේ සඳහා විශේෂ පරිශ්‍රමයක් දරන නමුත්, අපරාධ හා සමාජ විරෝධී ක්‍රියා පිළිබඳව නිවැරදි හා විශ්වසනීය තොරතුරු ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දීමට සිදුවී තිබේ. විශේෂයෙන්ම අත්‍යවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී කඩිනමින් තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඇති අපහසුතා සහ බාධක හේතුවෙන් දෛනික පොලිස් ක්‍රියාකාරකම් කාර්යක්ෂමව ඉටු කරගැනීමේ දී විවිධාකාර ගැටලු පැන නැගී ඇත. මෙම

වාතාවරණය තුළ ලොව බොහෝ පොලිස් සේවාවන් තාක්‍ෂණය හා සම්බන්ධ විවිධ සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන් භාවිතය ඔස්සේ කඩිනමින් තොරතුරු රැස් කිරීමේ ප්‍රවේශයනට එළඹෙමින් අපරාධ හා සමාජ විරෝධී ක්‍රියා අවම කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටි.

වර්තමානය වන විට බොහෝ පොලිස් සංවිධාන වල තොරතුරු සන්නිවේදනයේ ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රයක් වී ඇත්තේ දුරකථන හා විද්‍යුත් තැපැල් සේවාවන් ය. නමුත් විද්‍යුත් තැපැල් සහ පරිගණක සේවා පහසුකම් සෑම පොලිස් ක්‍රමයකම එකම මට්ටමින් උපයෝගි කර ගන්නා බවක් දක්නට නැත. නමුත් දුරකථන භාවිතයේ දී එවැනි සීමාවන් දක්නට නොමැති අතර බොහෝ පොලිස් ක්‍රමයන්හි තොරතුරු හුවමාරුව සඳහා දුරකථන භාවිතය ඉතා ප්‍රචලිත මාධ්‍යයක් බවට පත්ව තිබේ. දුරකථන භාවිතය මිනිසාගේ ගමන්-බිමන් සීමා කර ඇති අතර, එය එදිනෙදා ජීවන අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමේ පහසු මධ්‍යයක් බවට පත්ව තිබේ. එසේම අනෙකුත් ආයතන හා පුද්ගලයන් දෙසටම මෙන්ම දුරකථන භාවිතය තුළ පොලිස් සේවයටද පහසුකම් රැසකස් රැසක් සැළසී ඇත. පොලිස් ස්ථානයකට කළ යුතු කාර්යක් එසේ නොපැමිණ දුරකථන මගින් ඉටුකර ගැනීමේ ප්‍රතිලාභ වඩාත් අත් විඳිනුයේ එම සේවාවන් අපේක්‍ෂා කරන පොදු මහජනතාව වේ.

මෙලෙස දිර්ඝ කාලයක් තුළ ප්‍රබල සංනිවේදන මෙවලමක් ලෙස දුරකථන භාවිතයේ වැඩිදියුණු අවස්ථාවක් ලෙස හදිසි ඇමතුම් සඳහා දුරකථන භාවිතය හඳුන්වා දිය හැකිය. හදිසි ඇමතුම් සඳහා දුරකථන භාවිතය පොලිස් රාජකාරි වලට පමණක් නොව ආපදා, ගිනි, වෛද්‍ය සේවා, මුදවා ගැනීම් ආදී බොහෝ හදිසි අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස යොදා ගැනීම ලෝකය පුරා ආරම්භ විය. පසු කාලිනව පොලීසිය ඇතුළුව ඉහත දක්වූ සේවාවන්හි අංක 03 කින් හෝ 04 කින් යුත් හදිසි ඇමතුම් සේවා ආරම්භය දුරකථන භාවිතයේ වඩාත් දියුණු අවස්ථාවක් ලෙස හඳුනා ගත හැක. ඒ අනුව බොහෝ රටවල ස්ථාවර දුරකථන වලට අමතරව ඉහත ආකාරයේ අංක වලින් යුත් හදිසි ඇමතුම් දුරකථන භාවිතය ආරම්භ වන ලදි.

මේ ආකාරයටම ශ්‍රී ලංකා පොලිස් සේවාව විසින්ද අපරාධ හා සමාජ විරෝධී ක්‍රියා සම්බන්ධව කඩිනමින් තොරතුරු ලබා ගැනීම හා ප්‍රතිචාර දැක්වීම ප්‍රමුඛ අරමුණ කර ගනිමින් හදිසි ඇමතුම් සඳහා 119 අංකය භාවිතය ආරම්භ කරන ලදී. එමඟින් මහජනතාවට අප්‍රමාදව සහ වඩාත් විශ්වසනීය ලෙස තොරතුරු ලබා දීමට ඉඩප්‍රස්තාවන් සලසා තිබේ.